

Granskning av internkontroll kopplat till finansiell redovisning

Upplands Väsby Kommun
November 2025

Building a better
working world

■ Agenda

Innehållsförteckning

01	Revisionens omfattning	3
02	Granskningsansats	4
03	Övergripande bedömning av den interna kontrollen	5
	Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna	7
04	Löneprocessen	8
05	Inköpsprocessen	9
06	Investerings-/exploateringsprocessen	11
07	Intäktsprocessen	12
08	IT	14
09	Övrigt	15
10	Nyheter	16

1. Revisionens omfattning

Inledning och bakgrund

- Av kommunallagen framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning, samt att dess medel och resurser ska förvaltas på ett sådant sätt att kraven på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare är kommunerna även, enligt lag, skyldiga att upprätta delårsrapporter och årsredovisningar i enlighet med god redovisningssed.
- För att kunna leva upp till sådana lagstadgade krav krävs det väl utvecklade strukturer och system implementerade med avseende på de administrativa interna kontrollerna.
- EY har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, granskat Upplands Väsby kommuns administrativa interna kontroller med avseende på år 2025. De processer som har varit föremål för granskningen är väsentliga för den finansiella rapporteringen.

Syfte och inriktning

- Vår granskning av den administrativa interna kontrollen inom kommunen syftar till att bedöma processerna för väsentliga transaktionsflöden, vilka påverkar den finansiella rapporteringen. Genom att identifiera och utvärdera väsentliga kontroller inom transaktionsflödena kan en bedömning göras avseende huruvida verksamhetens olika processer anses utgöra en signifikant risk eller ej.
- Granskningen har genomförts med utgångspunkt i revisionens risk- och väsentlighetsanalys samt den fastställda revisionsplanen för revisionsåret 2025. Granskningen har begränsats till att endast omfatta väsentliga områden och aspekter för revisionen och är således ej av sådan omfattning att den täcker in alla eventuella svagheter i kommunens rutiner och interna kontroll.

2. Granskningsansats

Metod:

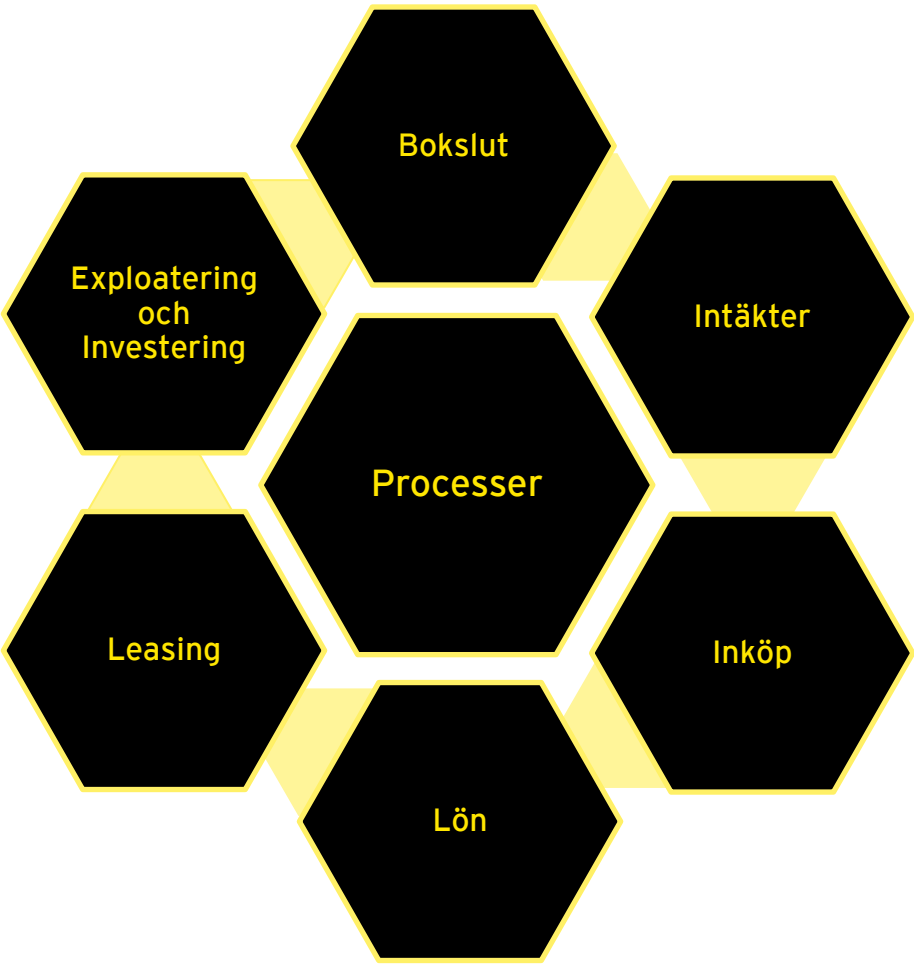
Följa hela transaktionsflödet från det att en intäkt, kostnad eller investering genereras/initieras till dess att registrering sker i försystem och slutligen blir reglerad/bokförd.

Övrig granskning:

- Identifiera övergripande kontroller kopplat till redovisningen.
- Eventuell förekomst av väsentliga närstående transaktioner.
- Uppföljning av rekommendationer lämnade vid löpande granskning tidigare år.

Utvärdering av internkontroll miljön:

	Kontrollen designen är effektiv och den fungerar tillfredställande, med endast mindre dokumentationsfel
	Mindre brister i kontrollerna finns men dessa brister kompenseras av alternativa kontroller och/eller dokumentationen av kontroller behöver förbättras för att möjliggöra bättre uppföljning
	Brister i kontrollerna finns och bör åtgärdas över tid för att förbättra den interna kontroll miljön, och/eller dokumentationen av kontrollerna behöver förbättras.
	Större brister finns i kontrollerna och bör åtgärdas så snart som möjligt för att minska risken för felaktigheter i årsredovisningen.
	Väsentliga brister finns inom de interna kontrollerna, måste åtgärdas så snart som möjligt för att minska risken för felaktigheter i årsredovisningen

03

Övergripande bedömning
av den interna kontrollen

3. Övergripande bedömning av den interna kontrollen

Process	Innevarande år	Föregående år	Kommentar
Bokslutsprocessen			► Vi har intervjuat personer som ansvarar för bokslutsprocessen och dokumenterat processerna för månads- och årsbokslut, koncernredovisningen och redovisningsrutiner för bl.a. manuella bokföringsordrar och periodiseringar. Vi har följt månadsbokslutet genom att kontrollera månadsavstämningar i Kommunresurs för augusti 2025 för att bekräfta vår förståelse för bokslutsrutinerna.
Löneprocessen			► Vi har intervjuat personer som ansvarar för löneprocessen och dokumenterat processerna för anställning, avslutande av tjänster och löneutbetalning.
Inköpsprocessen			► Vi har intervjuat ekonomichef och ekonomidirektör. Vi har dokumenterat rutinerna för att lägga beställningar, godkänna fakturor, betalning av fakturor, samt kontering av inköp. Vi har genomfört en kontroll för inköp för att verifiera att processen efterlevs samt att kostnader atteras i enlighet med beslutade attestrutiner.
Exploateringsprocessen/ Investeringsprocessen			► Vi har intervjuat personer som ansvarar för exploaterings- och investeringsprocessen och har dokumenterat ner de kontroller och rutiner som finns. Vi har granskat anskaffningar av anläggningstillgångar, investeringar, och avslutande av exploateringsprojekt.
Intäktprocessen			► Vi har intervjuat personer som ansvarar för statsbidrags- och skatteintäkter, för VA-taxor och hyresintäkter. Vi har dokumenterat rutinerna för att hantera intäkter kopplat till riktade statsbidrag inom nämnderna, fakturering av taxor, avgifter och hyror samt kontering. Vi har följt ett stickprov för VA-taxor samt ett stickprov för hyresintäkter för att verifiera att processen efterlevs.
Leasingprocessen			► Vi har intervjuat personer som ansvarar för leasingprocessen från både ekonomikontoret och fastighetsenheten. Vi har gått igenom och dokumenterat rutiner för sammanställning av avtal och ansvarsfördelning mellan enheterna respektive Leaseright. Vi har följt och kontrollberäknat ett stickprov för att säkerställa att hantering sker i enlighet med beskrivet.
IT-processen			► Vi har följt upp rekommendationerna som lämnades i den separata rapporten 3 mars 2025 efter genomförd granskning av IT-specialister. För de tre systemen som vi bedömer väsentliga: Raindance, Heroma och Combine har vi med respektive systemansvarig gått igenom eventuella förändringar sedan genomförd granskning.

A photograph of a group of people in a meeting. A woman with curly hair and a red headband is pointing at a document on a table. A man in a blue shirt is looking at the document. Another man in a pink shirt is also looking at the document. There are papers, a water bottle, and a glass on the table. The background is a brick wall and a lamp.

04-09

Iakttagelser från
granskning av de
väsentliga processerna

4. Löneprocessen

Process	lakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Löneprocessen	➤ Vi har tidigare år noterat att attestering av utanordningslistor inte alltid sker månadsvis. ➤ Kommunen har som krav att minst en person ska signera utanordningslistorna, men det finns ingen kontroll eller spärr som gör att utbetalningar stoppas vid avsaknad attestering. ➤ Då kommunen tillämpar avvikelse-/frånvarorapportering attesteras endast tidsrapporter med avvikelser av respektive enhetschef. Det sker således inget godkännande av löner som saknar avvikelser. Vi anser därför att denna kontroll är en väsentlig upptäckande kontroll i processen för att identifiera felaktigheter som kan uppkomma till följd av att anställd exempelvis missat att rapportera in avvikelser.	➤ Kommunen arbetar kontinuerligt med att fler ska signera utanordningslistorna. Då det avser ca 280 utanordningslistor menar kommunen att det är ett stort arbete att få in dessa varje månad. ➤ Kommunen har framfört önskemål om att ta bort attesteringen av utanordningslistorna då detta arbete tar lång tid. ➤ Vi rekommenderar fortsatt att kommunen säkerställer att samtliga utanordningslistor attesteras eller på annat sätt godkänns av respektive enhetschef. Dels för att säkerställa att samtliga löner godkänns av enhetschef dels för att möjliggöra spårbarhet av kontroll. ➤ Ändringar i fasta data loggas men attesteras ej utan ändringar fångas upp i utanordningslistan.	

5. Inköpsprocessen

Process	Iakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Inköpsprocessen	➤ Vi har tidigare år noterat att kommunen saknar systemmässiga beloppsgränser för attestanter. Kommunen bedömer att delegationsordningen är tillräcklig och att systemmässiga beloppsgränser försvårar den dagliga hanteringen av leverantörsfakturor, särskilt för samlingsfakturor. ➤ Vi rekommenderar kommunen att införa attestgränser för större belopp till endast ett fåtal personer för att stärka den interna kontrollen.	➤ Vid uppföljning noteras ingen förändring från tidigare år. ➤ Vi rekommenderar fortsatt att kommunen inför systemmässiga beloppsgränser för attestanter för att ytterligare stärka den interna kontrollen.	
Inköpsprocessen	➤ I kommunen fanns det 2024 ca 23 handkassar och 65 kreditkort, vilka har minskat något jämfört med föregående år. Kommunens ekonomiavdelning har, utifrån tidigare rekommendationer, haft intern dialog med Socialkontoret om att gå över från handkassa till att handla på faktura men verksamheterna vidhåller att de vill fortsätta med handkassar.	➤ Vid uppföljning 2025 noteras fortsatt minskning och för närvarande finns det inom kommunen ca 19 handkassar och 61 kreditkort. ➤ Vi rekommenderar fortsatt att kommunen ser över behovet av antal kreditkort och handkassar som förekommer i kommunens olika verksamheter då vi bedömer att det finns en förhöjd risk med hantering av handkassar och den mängd kreditkort som förekommer inom kommunen.	

5. Inköpsprocessen forts.

Process	Iakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Inköpsprocessen	➤ I samband med 2023 års granskning noterade vi att kommunen saknar aktuella upphandlingsriktlinjer då befintliga var giltiga t.o.m. 2022-12-31. Kommunen menade att detta kommer att tas fram i samband med den genomlysning som sker av inköpsprocessen. ➤ Efter uppföljande samtal med kommunen föregående år framgick det att man under 2024 arbetade med en ny process för inköp där upphandlingar på respektive kontor skulle stärkas och förtydligas. Den nya processen väntades implementeras under 2025.	➤ Genomgång av inköpsprocessen i samband med årets revision visar att kommunen fastställt en ny riktlinje avseende upphandling och inköp. ➤ Rekommendation bedöms åtgärdad.	

6. Investerings-/exploateringsprocessen

Process	Iakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Investerings-/exploateringsprocessen	➤ Tidigare år har vi noterat att kommunen saknar inventarieförteckning för stöldbegärlig egendom. ➤ Vidare har vi tidigare år noterat att Kommunen saknar en tydlig rutin för utrangering av anläggningstillgångar. Kommunen har en uppföljningsrutin rörande större föremål, t.ex. fordon och gräsklippare (park) men det sker inte någon genomgång av samtliga tillgångar. Kommunen har för avsikt att uppdatera flerårsplanen så att denna innefattar hantering av utrangeringar men i övrigt inte utforma några rutiner.	➤ Vår uppföljning har inte påvisat några förändringar i rutinerna och rekommendationen från tidigare år kvarstår. Kommunen bör upprätta en inventarieförteckning för stöldbegärlig egendom samt implementera en rutin för inventering av och utrangering av anläggningstillgångar.	

7. Intäktsprocessen

Process	lakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Intäktsprocessen (skatter- och bidrag)	➤ Tidigare år har vi noterat att kommunen saknar en övergripande rutin för sammanställning av och utvärdering av redovisningen för samtliga statsbidrag som kommunen erhåller. ➤ Vi har rekommenderat att kommunen inför en rutin för vilken dokumentation som skall föras och vilken ansvarsfördelning som föreligger i syfte att säkerställa att riktade statsbidrag används till rätt ändamål, att eventuella återrapporterings-och återbetalningskrav uppfylls, samt att redovisningen följer god redovisningssed. Då riktade bidrag kan variera i bl.a. storlek och villkor bör sådan rutin fastställa minimikrav på dokumentation.	➤ Vår uppföljning har inte påvisat några förändringar i rutinerna och rekommendationen från tidigare år kvarstår.	
Intäktsprocessen (VA-avgifter)	➤ Vid genomgång av intäktsprocessen för VA-avgifter noteras att systemet EDP Future används för att registrera kunduppgifter och avtal. ➤ Ingen uppföljning görs av ändringar i fasta data, och det krävs heller inte dualitet vid ändringar. Vi rekommenderar kommunen att införa en rutin där man ex. kvartalsvis genomför kontroller för att säkerställa att inga obehöriga ändringar har gjorts.	➤ Ny rekommendation för 2025.	

7. Intäktprocessen forts.

Process	Iakttagelser	Rekommendationer	Bedömning
Intäktprocessen (Hysesintäkter)	➤ Vid genomgång av intäktprocessen för hyresintäkter noteras att systemet Incit Xpand används för att registrera kunduppgifter och avtal. ➤ Ingen uppföljning görs av ändringar i fast data, och det krävs heller inte dualitet vid ändringar. Kommunen menar att det inte finns en möjlighet att ta ut dessa listor. ➤ Vi rekommenderar kommunen att införa en rutin där man ex. kvartalsvis genomför kontroller för att säkerställa att inga obehöriga ändringar har gjorts.	➤ Kommunen kommer att införa nytt fastighetssystem, Pythagoras, runt årsskiftet. I samband med detta planerar man att införa ett kontrollmoment där ändringar av fast data kontrolleras månatligen. ➤ Vi rekommenderar kommunen att säkerställa att man inför en rutin där man genomför kontroller för att säkerställa att inga obehöriga ändringar har gjorts.	
Intäktprocessen (Hysesintäkter)	➤ I samband med granskning av intäktprocessen för hyresintäkter har vi följt ett stickprov för att bekräfta att flödet följer den beskrivna processen. ➤ Som en del av flödet mailas en aviseringslista till fastighetsförvaltaren, som ska godkänna den per mejl, med eller utan korrigeringar. Detta ska göras innan aviseringslistan skickas vidare till Randance för fakturering. ➤ Vårt stickprov avser intäkter i augusti som fakturerades i juli. För stickprovet har godkännande inte erhållits från fastighetsförvaltare.	➤ Det finns ingen spärr som gör att det inte går att fakturera utan förvaltarens godkännande. ➤ Vi rekommenderar att kommunen stärker sina rutiner och säkerställer att godkännande erhålls innan fakturering sker.	

8. IT

Process	Iakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
IT	➤ Med utgångspunkt i tidigare iakttagelser har uppföljande granskningar gjorts för att följa upp kommunens arbete med att stärka IT-miljön. Granskningen har utförts av IT-specialister och resultatet har presenteras i en separat rapport i mars 2025. ➤ Vi har under delårsgranskningen följt upp eventuella förändringar sedan genomförd granskning. ➤ De uppföljande granskningarna visar att kommunen har arbetat med de tidigare lämnade rekommendationerna, och att det pågår ett arbete med styrdokumentation, kontroller samt implementering av processer för uppföljning och efterlevnad gällande IT-miljön.	➤ Uppföljningen visar att kommunen fortsatt arbetar med att utveckla styrande dokument, kontroller och implementering av processer. ➤ Kommunen rekommenderas att slutföra det påbörjade arbetet med att stärka IT-interkontrollmiljön, samt att upprätta och implementera de styrdokument och processer som ännu inte finns på plats.	

9. Övrigt

Område	Iakttagelser och rekommendationer	Uppföljning	Bedömning
Granskning av kostnader mot avtal	➤ Vi har i samband med stickprovsgranskning, likt tidigare år, noterat att avtal saknas för kostnad kopplat till tillfälligt inhyrd personal varvid avvikelser i förhållande till LOU kan föreligga. ➤ Vi rekommenderar att kommunen säkerställer efterlevnad av LOU och vid avvikelse dokumenterar de bedömningar som har gjorts.	➤ Vi har under årets granskning inte noterat avsaknad av avtal för de utvalda stickproven.	
Granskning av kostnader mot avtal	➤ Vid stickprovsgranskning av kostnader mot avtal genomför vi granskningsåtgärder för att säkerställa att kommunen följer fastställd attest- och delegationsordning. ➤ Vi noterar att det saknas delegationsbeslut för ett av stickproven. Enligt fastställt delegationsförfordning ska delegat som ansvarar för beslut dokumentera beslutet. Stickprovet avser en inhyrd interimsschef via konsultföretaget It Consulting Network Nordic AB. ➤ Kommunen menar att frågan har behandlats och godkänts i kommunens konsultråd, där kommundirektör, avdelningschef för ekonomi och inköp samt styrelsens ordförande ingår. ➤ Vi rekommenderar att kommunen säkerställer efterlevnad av fastställda policys och upprättar beslutsdokument där detta krävs.	➤ Ny rekommendation för 2025.	

10

Nyheter från RKR

Nyheter från Rådet för Kommunal redovisning

Klassificering av statsbidrag inom vårändringsbudgeten för 2025

Enligt nuvarande normering (RKR R2 Intäkter) avgörs klassificeringen av huruvida det finns några villkor eller ej kopplade till bidraget. Finns det villkor i form av återrapportering samt konsekvens i form av återbetalning, om villkoren inte uppfylls, klassificeras bidraget som riktat. Finns det inga villkor som kan leda till återbetalning, klassificeras bidraget som generellt.

Skolor mot brott

Bakgrund

Skatteverket har via Skattekontot per september betalat ut bidraget till kommunerna. Hos Ekonomistyrningsverket finns följande information:

Ändringsbeslut 2025-06-19 Anslag 1:4 (2024), 1:4 och 1:5 - ESV

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner Disponeras av Skatteverket

ap.2 Stöd till regioner - Skolor mot brott (ram) 53 000

ap.2 Stöd till regioner - Skolor mot brott

Medlen får användas för generella statsbidrag till kommuner. Medlen ska fördelas mellan kommunerna i enlighet med bilagan. Skatteverket ska betala ut medlen i september 2025 i samband med utbetalning som görs av kommunala skattemedel i enlighet med 4 § fjärde stycket i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

RKR:s motivering och ställningstagande

I beslutet om bidraget återfinns inga villkor eller restriktioner kopplade till bidraget. Detta medför att RKR bedömer att bidraget ska klassificeras som generellt statsbidrag i externredovisningen under 2025.

Redovisning av extern finansiering av sociala utfallskontrakt

Sociala utfallskontrakt innebär att en extern finansiär lånar ut pengar till insatser i kommuner som syftar till att leda till ekonomiska och/eller kvalitativa förbättringar. Utfallsbeställaren (kommunen) blir betalningspliktig gentemot finansiären eller leverantören löpande under insatsen beroende på hur väl insatsen går.

Eftersom sociala utfallskontrakt kan utformas och se ut på en mängd olika sätt måste varje avtal redovisningsmässigt tolkas separat utifrån innebörden i det specifika avtalet. Det går därför inte att ge en heltäckande beskrivning av hur bokföringen ska ske i varje enskilt fall.

I normalfallet betalar kommunen för projektkostnader som uppkommer i form av kostnader för bland annat egen personal och köp av tjänster. Utöver det betalar kommunen en finansiell kostnad till finansiären om projektet lyckas. Om projektet inte lyckas står kommunen för projektkostnader, men behöver som regel inte betala tillbaka hela beloppet som lånats ut av finansiären.

Förtydligande kring Statsbidrag

Under året har det kommit ett par olika villkorade statsbidrag där bidragen dels får användas för aktiviteter vilka orsakar kostnader, exempelvis i form av personalkostnader, dels för anskaffning av resurser inom utpekade områden (ex. Livsmedelsverkets investeringsstöd för allmänna måltider och dricksvattenförsörjning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps bidrag till tekniska förstärkningsåtgärder för ökad kommunal ledningsförmåga samt Socialstyrelsens bidrag för faktiska åtgärder i syfte att höja driftsäkerheten på hälso- och sjukvårdens fastigheter).

För att kunna redovisa ett offentligt bidrag som ett investeringsbidrag, måste bidragsgivaren besluta om ett bidrag till en specifik ny investering.

Utpekandet av specifika områden tillsammans med förfarandet att bidragsgivaren ska godkänna hur bidraget används innebär enligt RKR:s bedömning att de delar av bidragen, som är hänförliga till utgifter som kan aktiveras som tillgång, är så specifika att bidraget till denna del ska redovisas som ett offentligt investeringsbidrag. Till de delar bidragen avser kostnader, redovisas däremot bidragen som riktade statsbidrag under verksamhetens intäkter.

I de fall bidragsgivaren däremot endast angett att ett bidrag kan användas till investeringar räcker detta inte för att bidraget ska kunna redovisas som ett offentligt bidrag hänförligt till en investering, eftersom mottagaren i dessa fall fritt får disponera och styra över det bidrag man erhållit.

EY | Building a better working world

EY är ett världsledande företag inom revision, redovisning, skatt, transaktioner och affärsrådgivning. Våra tjänster och insikter hjälper till att skapa förtroende och hållbar tillväxt på finansmarknader och i ekonomier världen över. För att hålla våra löften till våra intressenter utvecklar vi ledare och medarbetare som arbetar i team över gränserna. Vi vill att allt vi gör ska bidra till att affärsvärlden och arbetslivet fungerar bättre - för våra medarbetare, våra kunder och de samhällen vi verkar i.

EY refererar till den globala organisationen samt kan avse en eller flera medlemsföretag i Ernst & Young Global Limited. Varje medlemsföretag utgör en egen juridisk person. Ernst & Young Global Limited, ett brittiskt företag, tillhandahåller inte tjänster till kunder. Mer information om vår organisation finns på ey.com.

@2025 Ernst & Young AB
All Rights Reserved.

ey.com/se

